

NG Kerk Wes-en-Suid-Kaap en VG Kerk Kaapland Sinodale Taakspanne/Kommissies vir Leer- en Aktuele Sake

Verslag van 'n halfdag-konferensie oor: Die Sewe Grootste Uitdagings vir die Onderwys in die Wes-Kaap

Donderdag 19 Junie 2014, 14:00 - 18:00, NG Kerk Vasco, Vasco-Boulevard 53, Vasco, Goodwood

1. UITNODIGING

Al die skoolhoofde van hoër- en laerskole, asook spesiale skole, in die twee onderwysdistrikte in die Kaapse Skiereiland, is uitgenooi na die konferensie. Die uitnodigings is aan begin van die 2de kwartaal per e-pos uitgestuur, daarna weer aan almal uitgestuur. Omdat ons besef het dat elke skoolhoofde gemiddeld 30-40 e-posse per dag ontvang, en dit moeilik is om die nodige aandag aan elke e-pos te gee, het ons twee weke na die eerste uitsending 300 briewe per gewone pos uitgestuur. Die adreslys vir e-pos en gewone pos is van die OBOS-kantoor verkry. Agt skoolhoofde is ook by hulle skole besoek en na die konferensie uitgenooi. Voordat die konferensie beplan is, het ons vier skoolhoofde besoek om by hulle te verneem: 1) Of hulle meen so 'n konferensie behoort gehou te word en 2) indien wel, wat die formaat van die konferensie moet wees en 3) wanneer die konferensie gehou moet word. Hulle was al vier ten gunste van die konferensie en het waardevolle inligting gegee oor die formaat, tyd en datum van die konferensie.

Deurentyd is beklemtoon dat die twee kerke (NGK en VGK) graag by skoolhoofde wil hoor wat hulle meen die grootste uitdagings vir die onderwys in die Wes-Kaap is. Wanneer die opsomming gemaak word oor wat die grootste uitdagings in die onderwys is, sal dit egter die mening van die NG Kerk en die VG Kerk wees – oor wat hulle by die konferensie by skoolhoofde gehoor het. Met ander woorde, die kerke sal nie daarop aanspraak maak dat die konklusies waartoe gekom is, die mening van alle skoolhoofde in die Skiereiland verteenwoordig nie.

2. PROGRAM

- Die hoofspreker, **prof Russel Botman**, Rektor van die Universiteit van Stellenbosch, het die gesprek ingelei. In sy bydrae het prof Botman konferensiegangers insig gegee in hoe die Univ Stellenbosch deur middel van satelietverbindinge, matriekleerlinge in skole met minder fasiliteite afstandsonderrig op Saterdag en Sondag gee. Die voordeel hiervan is dat dit relatief baie goedkoop is, en dat dit redelik maklik uitgebrei kan word na gemeenskappe wat die byeenkomste sou wou organiseer
- **Twee eerstejaarstudente** van die Universiteit van Stellenbosch, uit verskillende agtergronde, Johan Muller (Hoërskool Brackenfell) en Aidon Bartes (Hoërskool Elsiesrivier) het albei kortliks met waardering gepraat oor hoe hulle skoolopleiding hulle redelik goed voorberei vir hulle universiteitstudie. Sommige skoolhoofde het wel opgemerk dat die probleem nie lê by self-gemotiveerde studente soos Aidon en Johan nie, maar diegene wat op nie glo dat hulle goed genoeg is om tersiële opleiding te kan slaag nie.
- **30 skoolhoofde** het vir die konferensie geregistreer; vyf het op die dag van konferensie nie opgedaag nie, sommige met verskoning; twee het opgedaag sonder registrasie. Die verteenwoordiging was: Afrikaanse skole (75% van groep), Engelse skole (22%), Xhosa-skole (3%, wat egter nie opgedaag het nie).
- Daarna het **die skoolhoofde**, in groepe van ses by elke tafel, deur middel van tafelgesprekke, die sewe sake geïdentifiseer wat, na hulle mening, op die oomblik die grootste uitdagings vir die onderwys in die Wes-Kaap is. Elke tafel het in die groot vergadering verslag gedoen – en uiteindelik het die groot vergadering deur gesprek besluit wat die sewe grootste uitdagings is.

Uiteindelik is besluit op sewe kwessies as die sewe grootste uitdagings op die oomblik vir die onderwys in die Wes-Kaap.

3. DIE SEWE GROOTSTE UITDAGINGS VIR DIE ONDERWYS IN DIE WES-KAAP*

(*Nie in volgorde van belangrikheid nie.)

1. Kurrikulum-kwessies

- Te veel veranderinge.
- Die vakinhoud is nie altyd relevant om leerders vir naskoolse opleiding of werk voor te berei nie.
- Daar is 'n groot toename in leerders met leerstroornisse. Teen hierdie agtergrond veroorsaak die vermindering van skole vir leerders met spesiale behoeftes, wat leerondersteuning benodig, dat leerders nie optimaal ontwikkel word met die oog op hul volwasse lewens nie. Oorvol klasse in hoofstroom-skole maak dit baie moeilik vir opvoeders om spesiale aandag aan enkele leerders met spesiale behoeftes te gee.

2. Outomatiese bevordering

- Saam met die bogenoemde punt hang saam die huidige bevorderingstelsel van leerders – leerders wat sukkel, word bevorder na 'n hoër graad, op grond van ouderdom. Vir die hoër graad is hulle nog minder voorbereid is as die laer graad, wat hulle nie kon behartig nie.
- Uiteindelik verlaat so 'n jong mens die skool in die fleur van sy lewe, maar as iemand wat skaars kan lees en skryf, en ook geen ander kundigheid of ambag aangeleer het nie – 'n potensiële gevaar vir homself en die samelewing en 'n kandidaat vir 'n lewe as misdadiger.

3. Vermindering van getal leerders per onderwyser

- Afgesien van die ooglopende voordeel dat 'n onderwyser meer aandag aan individuele leerders kan gee in 'n klas van 25 as in 'n klas van 45, sou 'n vermindering van leerders per onderwyser baie van die ander probleme verminder – die dissipline sal verbeter, nasienwerk en kontrolering van vordering per kind sal makliker wees, ensovoorts.

4. Dissipline

- In die bespreking is hierdie as 'n moeilik oplosbare probleem erken. Dissipline-probleme by leerders is dikwels die gevolg van swak dissipline by die huis. Leerders het dus min begrip van dissipline. Niemand het die herinstel van lyfstraf bepleit nie. Daar was wel 'n gevoel dat daar steeds dringend gesoek moet word na effektiewe vorme van dissiplinering. Die beloning van leerders wat self-gedissiplineerd is, eerder as die bestrafing van ongedissiplineerde leerders, is deur sommige bepleit.
- Ander het gevoel dat selfs al word beloning van self-gedissiplineerde leerders ingestel, sal dit steeds nie die gebrek aan dissipline oplos nie. Sommige het gevoel die klem val so sterk op die erkenning van die leerders se regte dat onderwysers dikwels enige vorm van dissiplinering vermy, ten einde seker te maak daar word geen klagtes teenoor die onderwyser gelê nie. Hier is groter beskerming vir onderwysers is nodig.

5. Tekortkominge by ouers

- Armoede onder ouers, wat kinders se leervermoëns beïnvloed:
 - Gevolg hiervan is dat onderwysers dikwels baie tyd en energie bestee aan maatskaplike versorging van kinders;
 - Verdere gevolg: onbetrokkenheid van ouers by skole.

- Swak dissipline in ouerhuis en die voorbeeld van negatiewe volwasse rolmodelle, wat oorsluit na skool.
- Hulp moet aan kinders met sosio-ekonomiese probleme gegee word – waarvoor opvoeders dikwels nie opgelei is nie (byvoorbeeld leerders wat spraakterapie moet ontvang, leerders wat arbeidsterapie benodig, leerders wat aandagafleibaar is, ensovoorts).
- Gebrek aan waardes by ouers – wanneer kinders in skool kom, is dit te laat om hulle hierdie waardes aan te leer.

6. Vakbonde

- Die mag wat sekere vakbonde en vakbondslede hulleself aanmatig om skoolhoofde en onderwysamptenrare toegang tot hulle klasse te weier, verhinder kwaliteitsbeheer en gehalte-onderrig.

7. Moedertaalonderrig

- Veral in laerskole is dit belangrik, want dikwels verstaan laerskoolkinders nie konsepte in hulle tweede taal nie.
- In Wes-Kaap is dit belangrik dat onderwysers gevind moet word om die relatief klein maar belangrike groep kinders van Franssprekende-immigrante te onderrig. Op die oomblik raak hierdie groep kinders akademies al verder agter in die groot klasse. Hierdie leerders se swak akademiese vordering plaas ook baie druk op die opvoeders aangesien die WKOD oënskynlik verwag dat hierdie leerders sal vorder asof hulle in hulle moedertaal of eerste addisionele taal onderrig word.

4. BESLUIT OOR ONDERWYS VOORGELÊ AAN DIE MODERAMEN NG WES-EN-SUID-KAAP, AUGUSTUS 2014

Voorstel:

- 1. Die NGK (Wes-en-Suid-Kaap) en VGK (Kaapland) se moderature word versoek om die lys van sewe uitdagings vir die onderwys in die Wes-Kaap en verslae van ander soortgelyke byeenkomste met skoolhoofde aan die Wes-Kaapse Onderwys van Onderwys (WKOD) gedurende 'n persoonlike onderhoud voor te lê.**
- 2. Die verslae van bogenoemde konferensies word aan ringe beskikbaar gestel met die versoek om by hulle volgende ringsitting die verslae ter tafel te lê en op die ringsitting:**
 - 2.1 Aandag te gee aan maniere hoe gemeentes in hulle ring skole en onderwysers kan ondersteun;**
 - 2.2 Oorweging daaraan te skenk om – saam met die VGK – soortgelyke konferensies met skoolhoofde/onderwysers te reël, met die doel om inisiatiewe te formuleer oor hoe kerke en skole op plaaslike vlak kan saamwerk. In hierdie projek moet skoolhoofde, onderwysers en leerders betrek word.**
- 3. Kerkrade en gemeentes word versoek om in 'n spesiale erediens, ten minste een maal per jaar, aandag te gee aan die saak van onderwys, met spesiale fokus op waardes en dissipline. (Daar is tans 'n Sondag vir onderwys en opleiding wat hiervoor gebruik kan word.)**
- 4. Die Leesrooster-projek word versoek om 'n spesiale Sondag vir Onderwys in hulle program in te ruim.**